

Tlačová správa

Bratislavské OLO inštaluje na kontajnery reliéfne štítky v Braillovom písme. Nevidiacim a slabozrakým pomôžu triediť komfortne a hygienicky

Bratislava, 13. november 2023, Deň nevidiacich – **Odvoz a likvidácia odpadu a.s. (OLO) a Hlavné mesto v spolupráci s Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska reagujú na potreby ľudí so zrakovým znevýhodnením v téme vynášania a triedenia odpadu. Pre slabozrakých, prakticky nevidiacich a nevidiacich Bratislavčanov a Bratislavčanky označia 150 zberných nádob štítkami s Braillovým písmom, reliéfnou latinkou a piktogramami. K signalizačným dopytovým tlačidlám v MHD v Braillovom písme, ozvučeným semaforom, vodiacim líniam na prechodoch pre chodcov, označeniam s Braillovým písmom na významných pamiatkach v múzeách, turistických a informačných centrách sa teda v Bratislave pridáva ďalšia služba, ktorá uľahčí nevidiacim a slabozrakým každodenný život. Triediť budú hygienickejšie a jednoduchšie.**

Pre riešenie prekážok pri triedení odpadu, ktorým čelia zrakovo znevýhodnení, sa realizátori projektu rozhodli práve na základe podnetu od nevidiacej obyvateľky Dušany z Bratislavy. „Človek, ktorý vidí, zoberie plastový obal a vyhodí ho do nádoby žltej farby. Nevidiaci, ale aj niektorí slabozrakí potrebujú najskôr zistiť, ktorá nádoba je žltá, teda na plast. Pokiaľ vynášame odpad bez pomoci rodinného príslušníka či asistenta, musí nám pri identifikácii pomôcť biela palica, ktorá pri dotyku s nádobou vydá charakteristický kovový alebo plastový zvuk. V horšom prípade musíme prehmatať celé veko, aby sme podľa otvoru vedeli, či stojíme pri nádobe určenej na plast, papier, sklo, zmesák alebo kuchynský bioodpad. Štítky s piktogramami a nápismi v Braillovom písme a reliéfnej latinke nám pomôžu nielen správne a hygienicky triediť, ale tiež posilnia našu samostatnosť a sebadôveru,“ hovorí Dušana Blašková, členka Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska. „To, aká nádoba predomnou stojí, možno rozoznať tromi spôsobmi: slabozrakí zvyškom zraku (pravda, v

prípade, že je dobrá viditeľnosť, teda svieti slnko, nie je hmla, nemrholí a podobne), nevidiaci podľa zvuku, ktorý nádoba vydá ak sa jej dotkneme bielou palicou alebo, tým, že prehmatáme veko nádoby“ – dodáva Dušana.

Pre nevidiacich sú kľúčové detailné informácie o prevedení reliéfnych štítkov a ich presnom umiestnení na zberných nádobách

Reliéfne štítky sú vyrobené z plastu, každý z nich má rozmer 10 x 10 cm a farbu príslušnej zbernej nádoby. Podklad je v porovnaní s písmom a líniami piktogramu kontrastný, aby ho dokázali bez ťažkostí vnímať aj slabozrakí obyvatelia. V hornej polovici štítku sa nachádza piktogram symbolizujúci druh odpadu, ktorý sa do danej nádoby zbiera. V dolnej polovici štítku je názov odpadu v reliéfnej latinke a pod tým aj v Braillovom písme. Jedinú výnimku má štítok na zmesový komunálny odpad, ktorý je bez piktogramu.

V Bratislave budú mať reliéfne štítky pre slabozrakých, prakticky nevidiacich a nevidiacich nasledovné prevedenie:

Papier sa zbiera do modrej nádoby, na ktorej bude modrý reliéfny štítok s bielym piktogramom dvoch hárkov papiera a bielym nápisom PAPIER – v reliéfnej latinke aj v Braillovom písme.

Plastové obaly, kovové obaly a nápojové kartóny sa zbierajú do žltej nádoby, na ktorej bude žltý reliéfny štítok s čiernym piktogramom konzervy s obalom od mlieka a čiernym nápisom PLASTY - v reliéfnej latinke aj v Braillovom písme.

Sklo sa zbiera do zelenej nádoby, na ktorej je zelený reliéfny štítok s čiernym piktogramom sklenenej fľaše s pohárom na stopke a čiernym nápisom SKLO - v reliéfnej latinke aj v Braillovom písme.

Kuchynský bioodpad sa zbiera do hnedej nádoby, na ktorej je hnedý reliéfny štítok s bielym piktogramom ohryzku z jablka a bielym nápisom BLOODPAD – v reliéfnej latinke aj v Braillovom písme.

Záhradný bioodpad sa zbiera do hnedej nádoby, na ktorej je hnedý reliéfny štítok s bielym piktogramom dvoch lístkov na stonke a bielym nápisom ZÁHRADA - v latinke aj v Braillovom písme.

Zmesový odpad sa zbiera do čiernej nádoby, na ktorej je čierny reliéfny štítok s bielym nápisom ZMESOVÝ ODPAD - v latinke aj v Braillovom písme. Ide o jediný štítok, ktorý nemá piktogram. V niektorých stanovištiach sa zmesový odpad zbiera ešte stále do kovových nádob. V tomto prípade je štítok umiestnený napravo od rúčky na otváranie kontajnera, ktorá sa nachádza v strede aby bolo jeho prezeranie čo najpohodlnejšie.

Vo väčšine prípadov budú štítky umiestnené do stredu veka nádoby, v časti, kde sa nachádzajú úchyty na otvorenie. Štítky budú nalepené a vo všetkých štyroch rohoch pevne prinitované.

OLO bude nádoby so štítkami ukladať vždy v rovnakom poradí na rovnaké miesto a potrebám nevidiacich prispôbilo aj Alchýmiu triedenia komunálneho odpadu

„O prevedení a umiestnení štítkov sme oboznámili tiež Úniu nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS), ktorá ďalej informuje svojich členov. K potrebám nevidiacich sme v spolupráci s ÚNSS prispôbili aj praktický dokument s názvom Alchýmia triedenia komunálneho odpadu, tak aby bol dokument čitateľný pre používateľov asistenčných technológií (zväčšovacích softvérov a čítačov obrazovky). Inštruujeme tiež naše posádky v teréne, aby po odvoze odpadu ukladali tieto špeciálne označené nádoby vždy v rovnakom poradí a na rovnaké miesto. V prípade, že o štítky prejavia záujem aj ďalší nevidiaci a slabozrakí obyvatelia hlavného mesta, k prvotným 150 kusom radi pridáme ďalšie. Tešíme sa, že obyvatelia majú záujem triediť a urobíme maximum pre to, aby bolo triedenie odpadu komfortné pre všetkých,“ hovorí Zuzana Balková, manažérka externej komunikácie OLO.

Potenciál zavedenia reliéfnych štítkov na zberné nádoby má celoslovenský rozmer

Slovenská legislatíva zatiaľ neurčuje mestám, obciam a zberovým spoločnostiam parametre, umiestnenie ani odporúčanie v súvislosti s reliéfny štítkami na zberných

nádobách. V susednej Českej republike takéto pravidlá vypracovalo Metodické centrum odstraňování bariér Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR v spolupráci so zberovou Spoločnosťou Pražské služby, a.s. „Malým plastovým štítkom možno označiť akýkoľvek kontajner, vonkajší i vnútorný. Základom je, aby bol pre ľudí so zrakovým postihnutím zrozumiteľný, teda aby dokázali jednoznačne identifikovať piktogram, prečítať nápis v reliéfnej latinke i Braillovom písme,“ vysvetľuje Ján Lešňovský, konateľ spoločnosti Cestné prvky, s. r. o., ktorá štítky vyrobila špeciálnou technikou.

„Martin, ako aj Bratislava sa pri realizácii projektu reliéfnych štítkov na zberných nádobách inšpirovali v Česku. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska má v Martine 115 členov a v Bratislave viac ako 200. Na Slovensku je evidovaných takmer 3 000 členov so zrakovým znevýhodnením. Toto číslo však nie je obrazom celkovej populácie ľudí so zrakovým postihnutím na Slovensku, pretože členstvo v organizácii je dobrovoľné. WHO uvádza, že zrakové postihnutie sa týka 1,5 až 2 percent populácie. Budeme radi, keď sa aj ostatné samosprávy v budúcnosti inšpirujú a iniciatívne uľahčia svojim nevidiacim obyvateľkám a obyvateľom takú bežnú vec, akou je triedenie komunálneho odpadu,“ hovorí Michal Tkáčik, koordinátor Slovenskej autority pre Braillovo písmo.

Vítame, že Braillovo písmo a hmatová grafika v podobe reliéfnych piktogramov budú takto plniť svoje poslanie - efektívne informovať nevidiacich a slabozrakých ľudí. Je dôležité, aby boli pevnou súčasťou prístupňovania informácií, ktoré sú pre ľudí bez zrakového postihnutia bežne dostupné pri vykonávaní každodenných aktivít“ dopĺňa Tkáčik.

V prípade záujmu iných samospráv o túto tému bude spoločnosť OLO, ako aj Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska súčinná.

Tlačová správa je prístupná pre nevidiacich a slabozrakých.